

**ETT FRIHETLIGT
RAMVERK FÖR TILLVÄXT,
ENTREPRENÖRSKAP OCH
KONKURRENSKRAFT
2026–2036**

NÄRINGSLIVSPROGRAM FÖR MALMÖ STAD

Innehållsförteckning

• 1. Inledning och vision	s. 3
• 1.1 Vision 2036	s. 3
• 1.2 Utgångspunkter	s. 3
• 2. Strategisk analys och nuläge (Basår 2026)	s. 4
• 2.1 Det relativa tappet	s. 4
• 2.2 Systemfel som tillväxthinder	s. 4
• 3. Strategiskt område 1: Revolution i myndighetsutövning	s. 4
• 3.1 Implementering av Rättviksmodellen	s. 4
• 3.2 "En väg in" - Digital och fysisk samordning	s. 5
• 3.3 Servicegarantier med ekonomisk konsekvens	s. 5
• 3.4 Företagskonsekvensbeskrivning i stadsplaneringen	s. 5
• Målindikatorer och KPI:er	s. 6
• 4. Strategiskt område 2: Trygghet som tillväxtfaktor	s. 6
• 4.1 Trygghetspaket för näringslivet	s. 6
• 4.2 Bekämpning av osund konkurrens	s. 6
• Målindikatorer och KPI:er	s. 7
• 5. Strategiskt område 3: Kompetensförsörjning och matchning	s. 7
• 5.1 Marknadsstyrd utbildning	s. 7
• 5.2 Entreprenörskap som nyckelkompetens	s. 7
• 5.3 Malmömodellen för lärlingar	s. 7
• Målindikatorer och KPI:er	s. 8
• 6. Strategiskt område 4: Stadsplanering och infrastruktur	s. 8
• 6.1 Markberedskap och expansion	s. 8
• 6.2 Infrastruktur för 2030-talet	s. 8
• 6.3 Malmö hamn som strategisk nod	s. 9
• 6.4 Differentierat lokalutbud och kostnadseffektivitet	s. 9
• Målindikatorer och KPI:er	s. 9
• 7. Strategiskt område 5: Innovation, kapital och entreprenörskap	s. 9
• 7.1 Ekosystem för tillväxt	s. 9
• 7.2 Minskad kommunal undanträngning	s. 10
• 8. Strategiskt område 6: Hållbar tillväxt och grön omställning	s. 10
• 8.1 Cirkulär ekonomi och symbios	s. 10
• 9. Strategiskt område 7: Bostadsmarknad och den nära staden	s. 10

NÄRINGSLIVSPROGRAM FÖR MALMÖ STAD

2026–2036

ETT FRIHETLIGT RAMVERK FÖR TILLVÄXT, ENTREPRENÖRSKAP OCH
KONKURRENSKRAFT

1. INLEDNING OCH VISION

Malmö stad står inför ett avgörande decennium. I en tid präglad av snabb teknologisk utveckling, global osäkerhet och skärpt regional konkurrens krävs ett tydligt och långsiktigt ledarskap. Detta näringslivsprogram utgör stadens strategiska färdplan för att under perioden 2026–2036 transformera Malmö till Sveriges mest dynamiska tillväxtmotor, stärka sin ställning i Öresundsregionen och bli en central nod i den nordeuropeiska gemenskapen.

Programmet markerar ett medvetet paradigmskifte i stadens näringslivspolitik. Vi lämnar en era av politisk detaljstyrning och selektiva branschsatser. Istället skiftas fokus till att konsekvent utveckla frihetliga och generella ramvillkor som gynnar *samtliga* företagare, oavsett bransch, storlek eller geografisk placering inom kommunen.

1.1 Vision 2036

År 2036 är Malmö en stad där företagandet utgör samhällets blodomlopp. Målet är tydligt: Malmö ska erbjuda ett företagsklimat i världsklass. I denna vision betraktas myndighetsutövning inte som en kontrollfunktion utan som en service, trygghet är en garanterad självklarhet och kompetensförsörjningen säkras genom valfrihet och direkt marknadsrelevans.

1.2 Utgångspunkter

Programmet vilar på tre fundamentala principer:

1. **Möjliggörande:** Kommunens roll är att undanröja hinder, samt aktivt stimulera företagande och näringslivsutveckling.
 2. **Rättssäkerhet:** Förutsägbarhet och transparens ska präglade varje beslut.
 3. **Tillväxt:** Ekonomisk tillväxt är förutsättningen för en stark välfärd och social-, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
-

2. STRATEGISK ANALYS OCH NULÄGE (BASÅR 2026)

Vid programmets ikraftträdande befinner sig Malmö i ett paradoxalt och kritiskt läge. Staden besitter en enorm potential genom sin unga befolkning och geografiska närhet till Köpenhamn och kontinenten, men hämmas av strukturella systemfel.

2.1 Det relativa tappet

Trots goda förutsättningar underpresterar Malmö i nationella jämförelser. Staden rankas på plats 193 av 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet . En djupare analys av denna placering avslöjar allvarliga brister inom områden som kommunen själv förfogar över:

- **Service och bemötande:** Här återfinns Malmö på plats 256 av 290, vilket indikerar en förvaltningskultur som inte prioriterar företagarens perspektiv .
- **Attityder:** Förtroendet mellan staden och näringslivet är skadat. Politikers attityder rankas på plats 269 och tjänstepersoners på plats 256 .

2.2 Systemfel som tillväxthinder

Analysen identifierar två akuta hot mot stadens långsiktiga konkurrenskraft:

1. **Otrygghet:** Malmö rankas på plats 279 av 290 gällande trygghet och brottslighet. Detta är inte enbart en social fråga utan ett direkt ekonomiskt hinder som avskräcker investeringar.
2. **Dysfunktionell arbetsmarknad:** Staden har landets näst högsta arbetslöshet på 12,7 % samtidigt som företag upplever kompetensbrist. Detta, i kombination med en omfattande svart ekonomi, snedvrider konkurrensen för seriösa företag .

Programmet syftar till att systematiskt åtgärda dessa brister under en tioårsperiod .

3. STRATEGISKT OMRÅDE 1: REVOLUTION I MYNDIGHETSUTÖVNING OCH SERVICE

Malmö stad ska genomgå en kulturförändring från kontrollinstans till möjliggörande partner. Varje kontakt med staden ska präglas av en positiv servicekultur där målet alltid är att hitta lösningar inom ramen för gällande lagstiftning.

3.1 Implementering av Rättviksmodellen

För att öka effektiviteten och stärka förtroendet införs "Rättviksmodellen" fullt ut i hela kommunkoncernen.

- **Efterhandsfakturerings:** Inga tillsynsavgifter ska faktureras i förskott baserat på schabloner. Fakturerings sker uteslutande i efterskott för faktiskt utförd tillsynstid .
- **Ekonomiska incitament:** Denna modell skapar en direkt ekonomisk vinst för skötsamma företag (kortare tillsynstid ger lägre avgift) och tvingar kommunens förvaltningar till ökad effektivitet då ineffektiv tid inte kan debiteras.

3.2 "En väg in" – Digital och fysisk samordning

Fragmenteringen av kommunens tjänster ska upphöra.

- **Digital plattform:** "Företagets Mina Sidor" etableras som en heltäckande portal där företagaren ser status på alla sina ärenden (bygglov, serveringstillstånd, markanvisning) i realtid med tydliga tidslinjer. För att säkerställa högsta tekniska standard och kostnadseffektivitet ska staden i första hand upphandla marknadsledande lösningar eller integrera redan fungerande externa tjänster framför egen utveckling.
- **Skalbart lotsstöd:** Företagslotsarnas uppdrag breddas till att omfatta stöd för hela näringslivets bredd. För små och medelstora företag (SMF) ska lotsen fungera som en aktiv vägledare genom den kommunala beslutsprocessen för att minimera administrativa trösklar vid nystart och expansion.
- **Beslutskraftig samordning:** Vid komplexa ärenden som berör flera fackförvaltningar ges lotsen ett förstärkt mandat att proaktivt driva processen framåt. Syftet är att korta ledtiderna, eliminera motstridiga besked från olika myndighetsutövare och skapa en total förutsägbarhet för investeraren.

3.3 Servicegarantier med ekonomisk konsekvens

Staden inför skarpa servicegarantier. Om lagstadgade eller av kommunen utlovade handläggningstider överskrids ska avgiften reduceras stegvis eller slopas helt ("pengarna tillbaka"). Detta införs för att skapa ett tydligt internt tryck på att hålla ledtider.

3.4 Företagskonsekvensbeskrivning i stadsplaneringen

För att säkerställa att stadens fysiska utveckling inte sker på bekostnad av befintliga verksamheters driftvillkor, ska hänsynen till näringslivet integreras tidigt i alla planeringsprocesser.

- **Tvingande konsekvensanalys:** Vid framtagande av detaljplaner, trafikomläggningar eller infrastrukturprojekt ska en specifik "företagskonsekvensbeskrivning" upprättas. Denna ska analysera hur förslagen påverkar lokala företags logistik, kundflöden och tillgänglighet, exempelvis tillgång till garage och lastplatser.
- **Logistik- och tillgänglighetsgaranti:** Vid förändringar i kollektivtrafiknätet eller gaturummet ska tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställa att befintliga företags kritiska infrastruktur bibehålls eller ersätts med likvärdiga lösningar för att undvika driftstörningar.

- **Tidig dialog:** Innan beslut tas om fysiska förändringar som påverkar ett näringslivskluster ska berörda företag inbjudas till samråd i ett skede där deras synpunkter fortfarande kan påverka utformningen, i syfte att hitta lösningar som förenar stadens utveckling med företagets behov.

Målbildindikatorer och KPI:er för 2036:

- Ranking Service & Bemötande: Topp 30 (från plats 256) .
 - Nöjd-Kund-Index (NKI): > 82 .
 - Andel efterhandsfakturerad tillsyn: 100 % .
-

4. STRATEGISKT OMRÅDE 2: TRYGGHET SOM FUNDAMENTAL TILLVÄXTFAKTOR

Brottslighet är idag ett av Malmöföretagens största tillväxthinder. Utan fysisk säkerhet och rättvis konkurrens kan ingen fri marknad blomstra. Staden ska ta ett utökat ansvar för den situationella preventionen.

4.1 Trygghetspaket för näringslivet

- **Certifiering av företagsområden:** I nära samarbete med Polismyndigheten och fastighetsägare ska staden systematiskt trygghetscertifiera industri- och verksamhetsområden. Åtgärderna inkluderar förstärkt belysning, kameraövervakning, rondering och "Crime Prevention Through Environmental Design" (CPTED) .
- **Nolltolerans mot mängdbrott:** Staden ska genom samverkansavtal med polisen verka för en prioritering av inbrott, skadegörelse och stölder mot näringslivet. Dessa brott får inte avskrivas rutinmässigt då de eroderar lönsamheten för småföretagare.

4.2 Bekämpning av osund konkurrens

Malmö stad ska vara en garant för rättvis konkurrens. Staden ska särskilt fokusera på att motverka välfärds kriminalitet och systemexploatering, såsom arbetslivskriminalitet och svartarbete, då dessa dränerar det allmänna på resurser och slår ut seriösa lokala företag

- **Skärpta upphandlingskrav:** Kommunen ska radikalt öka kontrollfrekvensen vid upphandling och tillståndsgivning. Syftet är att säkerställa att inte en enda skattekrona går till oseriösa aktörer eller företag med koppling till organiserad brottslighet .
- **Myndighetssamverkan:** En permanent arbetsgrupp (Miljöförvaltning, Skatteverket, Polis, Räddningstjänst) inrättas för att genomföra gemensamma tillslag mot verksamheter som snedvrider konkurrensen.

Målindikatorer och KPI:er för 2036:

- Ranking Brott & Otrygghet: Topp 50 (från plats 279) .
 - Andel företag utsatta för brott: < 10 % .
 - Antal trygghetscertifierade områden: Samtliga stora verksamhetsområden .
-

5. STRATEGISKT OMRÅDE 3: KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH MATCHNING

För att bryta den höga arbetslösheten måste utbildningssystemet synkroniseras med näringslivets faktiska behov, snarare än att styras av gamla strukturer eller slentrian. Ska Malmö bli en attraktiv företagsstad behöver också för- och grundskolan stärkas så att fler elever når behörighetskraven.

5.1 Marknadsstyrd utbildning

- **Omdimensionering:** Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen får i uppdrag att genomföra en kraftig omfördelning av utbildningsplatser. Resurser ska flyttas från teoretiska och samhällsvetenskapliga program med låg efterfrågan till yrkesprogram och tekniska utbildningar där brist råder.
- **Strategisk lokalisering:** För att höja yrkesutbildningarnas status och öka söktrycket ska planeringen av framtida yrkesgymnasier prioriteras till attraktiva och centrala lägen i staden. Genom att placera utbildningar i moderna lokaler nära näringslivskluster och i anslutning till 15-minutersstadens noder, integreras eleverna i stadens affärsliv och utbildningarnas attraktionskraft stärks.
- **YH-hubb Malmö:** Staden ska agera proaktivt för att locka fler Yrkehögskoleutbildningar (YH) till Malmö. Strategiskt fokus ska ligga på sektorer som energi, digitalisering och avancerad logistik.

5.2 Entreprenörskap som nyckelkompetens

- **UF-garanti:** Malmö ska bli Sveriges främsta kommun för Ung Företagsamhet (UF). Målet är att 40 % av alla gymnasieelever ska driva UF-företag senast 2036. Forskning visar att detta ökar elevernas anställningsbarhet och benägenhet att starta företag senare i livet.

5.3 Malmömodellen för lärlingar

För att nå de grupper som står längst från arbetsmarknaden införs ett strukturerat lärlingssystem inspirerat av schweizisk modell.

- **Branschsamverkan:** Skolan tecknar långsiktiga lärlingsavtal med lokala företag där elever tillbringar 2–3 dagar i veckan på arbetsplatsen.
- **Incitament:** Staden erbjuder handledarutbildning och tydliga ramvillkor för att sänka trösklarna för företag att ta emot lärlingar.
- **Lokal anpassning:** Fokus läggs på bristyrken inom bygg, logistik, gröna tekniker och kreativa näringar.

Målandikatorer och KPI:er för 2036:

- Andel gymnasieelever som driver UF: 40 % .
- Arbetslöshetsgrad: Lägre än riksgenomsnittet .
- Matchningsgrad (Regional ranking): Topp 5.

6. STRATEGISKT OMRÅDE 4: STADSPLANERING OCH INFRASTRUKTUR

Malmö ska vara en stad där företag ges fysiskt utrymme att växa och expandera. Detta kräver en långsiktig planering som prioriterar verksamhetsmark och internationell integration .

6.1 Markberedskap och expansion

Brist på detaljplanerad mark får aldrig vara ett hinder för etablering.

- **Strategisk markreserv:** Staden ska vid varje givet tillfälle ha en planberedskap för verksamhetsmark som motsvarar minst sju års beräknad efterfrågan .
- **Processoptimering:** Genomsnittstiden för detaljplaneprocesser ska kortas drastiskt genom digitalisering och parallella processer .

6.2 Infrastruktur för 2030-talet

- **Fehmarn Bält-effekten:** Från ca 2029 kortas restiden till Hamburg till tre timmar. Vi ska proaktivt utveckla logistik- och distributionshubbar i hamnområdet och östra Malmö för att kapitalisera på de nya godsflödena.
- **Öresundsmetron:** Staden fortsätter intensivt arbetet för att en metro till Köpenhamn ska stå klar omkring 2035–2040. Detta projekt är avgörande för att förstora den gemensamma arbetsmarknaden med 500 000 personer och knyta samman regionens forskning .

6.3 Malmö hamn som strategisk nod

Malmö hamn är utsedd till en "Core-hamn" inom EU:s transportinfrastruktur. Staden ska maximera denna potential genom att stärka hamnens roll som en strategiskt viktig länk i unionens logistikkedja, vilket skapar betydande tillväxtmöjligheter för det lokala näringslivet

6.4 Differentierat lokalutbud och kostnadseffektivitet

För att Malmö ska vara en stad för alla typer av företag krävs en strategisk planering som säkrar tillgång till lokaler i olika prisklasser och med varierande funktionalitet.

- **Bevarande av bruksvärden:** Staden ska i sin planering vara restriktiv med att omvandla äldre industri- och lagerområden till bostäder eller högpresterande kontorsytor. Genom att bevara det befintliga beståndet säkras tillgången på prisvärda lokaler för småföretag, hantverkare och serviceverksamheter som städ- och byggfirmor.
- **Markanvisningar med funktionskrav:** Vid försäljning eller upplåtelse av kommunal mark ska markanvisningsvillkoren kunna inkludera krav på enklare råtor eller flexibla lokallösningar. Syftet är att möjliggöra lägre hyresnivåer genom att reducera onödigt kostsamma inredningsval i tidiga skeden.

Målbildindikatorer och KPI:er för 2036:

- Marknadsförsörjning (index): > 85 % .
- Handläggningstid detaljplaner: < 12 månader .
- Infrastrukturinvesteringar: + 25 % jämfört med basnivå .

7. STRATEGISKT OMRÅDE 5: INNOVATION, KAPITAL OCH ENTREPRENÖRSKAP

Malmö ska utvecklas från att vara en start-up stad till att även bli en "scale-up stad". En plats där företag inte bara startar utan också får förutsättningar att växa.

7.1 Ekosystem för tillväxt

- **Samverkan med kapitalet:** Malmö stad ska stödja uppbyggnaden av regionala kapitalnätverk där privat riskkapital och offentliga medel kan samverka. Syftet är att säkra finansiering i tidiga tillväxtfaser .
- **Breddning av kapitaltillgången:** Staden ska verka för att kapitalnätverken även omfattar sektorer utanför den traditionella tech-sektorn. Genom att facilitera mötesplatser

mellan kreditgivare och företag inom exempelvis bygg, städ och service, ska trösklarna sänkas för dessa branscher att erhålla rörelse- och tillväxtkapital för att kunna skala upp sin verksamhet, investera i maskinparker eller genomföra generationsskiften.

- **Minc som global hubb:** Inkubatorn Minc ska ges ett reviderat uppdrag att bli en ledande nordeuropeisk innovationsplattform med tydligt fokus på kommersialisering och export.

7.2 Minskad kommunal undanträngning

En sund marknadsekonomi kräver att det offentliga inte konkurrerar med det privata. Kommunen ska fokusera på sin kärnverksamhet och fungera som en stark sammanhållande kraft för samverkan. Genom att skapa arenor för dialog och nätverk mellan offentliga och privata aktörer möjliggörs en gemensam kraftsamling för stadens utveckling

- **Översyn av verksamhet:** En systematisk genomlysning av all kommunal verksamhet ska genomföras. Målet är att öka andelen entreprenader till minst 25 % senast 2036 för att öppna upp marknaden för privata aktörer.
 - **Utmanarrätt:** En modell för "utmanarrätt" införs, där privata företag har rätt att utmana kommunal egenregi om de kan påvisa högre kvalitet eller lägre kostnad.
-

8. STRATEGISKT OMRÅDE 6: HÅLLBAR TILLVÄXT OCH GRÖN OMSTÄLLNING

Hållbarhet är en integrerad del av Malmös tillväxtstrategi. Den gröna omställningen ses inte som en belastning utan som en affärsmöjlighet för Malmös näringsliv.

8.1 Cirkulär ekonomi och symbios

- **Industriell symbios:** Staden ska aktivt mäkla kontakter mellan industriföretag i hamnen och Fosie för att skapa flöden där den enas avfall blir den andres råvara (t.ex. spillvärme, processvatten).
 - **Klimatneutralt byggande:** Genom markanvisningstävlingar ska staden premiera byggaktörer som utvecklar innovativa, klimatneutrala lösningar, vilket driver teknikutveckling lokalt.
-

9. STRATEGISKT OMRÅDE 7: BOSTADSMARKNAD OCH DEN NÄRA STADEN

En fungerande bostadsmarknad är en förutsättning för en fungerande arbetsmarknad. För att Malmös företag ska kunna rekrytera nyckelkompetens måste staden erbjuda en livsmiljö som minimerar friktion och maximerar livskvalitet. Malmös kompakta struktur ska nyttjas för att skapa en marknadsledande tillgänglighet.

10.1 15-minutersstaden som konkurrensfördel Malmö ska kapitalisera på sin geografiska täthet genom att utvecklas enligt principen om 15-minutersstaden. Målet är att arbete, bostad, skola och service ska vara tillgängligt inom 15 minuter med cykel eller kollektivtrafik.

- **Livspusslet:** För den moderna talangen är tid den dyraste resursen. Genom att planera för blandstad, där kontor, bostäder och service blandas i samma kvarter, erbjuder Malmö en effektiv vardag som större konkurrerande städer inte kan matcha. Detta är ett direkt argument för att locka huvudkontor och spetskompetens.

10.2 Rörlighet och tillgänglighet på bostadsmarknaden Bostadsbrist får aldrig utgöra ett glastak för företagens expansion. Staden ska verka för hög rörlighet genom ett varierat utbud.

- **Prioritering av hyresrätter:** En fungerande hyresmarknad är strategiskt avgörande för att nyanställda snabbt ska kunna flytta till staden. Staden ska i markanvisningar premiera aktörer som bygger kostnadseffektiva hyresrätter och "företagsbostäder" (corporate apartments) för internationell expertis.

Målbildindikatorer och KPI:er för 2036:

- **Tillgänglighetsindex:** 80% av Malmöborna ska ha tillgång till arbete och basservice inom 15 minuter.
- **Nöjdhetnyinflyttade:** > 90% av nyrekryterad kompetens upplever att bostadssituationen löst sig smidigt.
- **Byggtakt:** Bostadsproduktionen ska matcha eller överstiga sysselsättningstillväxten.

10. STRATEGISKT OMRÅDE 8: KULTURELLA OCH KREATIVA NÄRINGAR (KKN)

Malmös identitet som en ung och kreativ stad är en ekonomisk motor. De kulturella och kreativa näringarna är inte bara en betydande exportsektor, utan avgörande för att bygga den "stadspuls" och attraktivitet som krävs för att locka investeringar och besökare.

11.1 Malmö som kreativt kraftcentrum Staden ska aktivt stärka förutsättningarna för klusterbildningar inom spelutveckling, design, media och arkitektur.

- **Tillväxtmiljöer:** Staden ska säkerställa tillgång till flexibla lokaler och kreativa hubbar i anslutning till 15-minutersstadens noder, där nystartade bolag inom KKN-sektorn kan växa och samverka med etablerat näringsliv.

- **Evenemangsstaden:** Genom att underlätta för stora publika evenemang och kongresser stärks besöksnäringen. Staden ska ha en "ja-sägande" attityd till tillståndsgivning för kultur i det offentliga rummet.

11.2 Ett levande kulturliv som tillväxtmotor Ett dynamiskt kulturliv och en levande restaurangscen är hårdvaluta i kampen om global talang. Malmö ska bejaka "dygnet-runt-staden".

- **Tillåtande regelverk:** Bullerkrav och regleringar ska balanseras mot behovet av en levande stadskärna. Staden ska verka för generösa öppettider och se kulturlivet som en del av näringslivets ekosystem, inte som en störning.

Målindikatorer och KPI:er för 2036:

- **SysselsättningKKN:** Antalet sysselsatta inom sektorn ska öka med 40% jämfört med 2026.
- **Internationellranking:** Malmö ska rankas topp 5 i norra Europa som "Creative City".
- **Etableringar:** Ökat antal internationella företagsetableringar som anger stadens "vibe" och kulturutbud som avgörande faktor.

11. GENOMFÖRANDE, UPPFÖLJNING OCH ANSVARSUTKRÄVANDE

Ett program är verkningslöst utan implementering. För att visionen ska bli verklighet krävs en strikt styr- och uppföljningsmodell.

9.1 Etappmål (Milestones)

Genomförandet delas in i tre strategiska etapper:

1. **Etapp 1 (2026–2029): "Förtroenderesan".** Fokus ligger på att implementera Rättviksmodellen, korta handläggningstiderna och genomföra den första externa mätningen som bekräftar ett trendbrott i attityder .
2. **Etapp 2 (2030–2033): "Integrationsresan".** Utvärdering av Fehmarn Bält-förbindelsens effekter på logistiknäringen. Full utbyggnad av trygghetscertifierade områden ska vara klar .
3. **Etapp 3 (2034–2036): "Ledarskapsresan".** Malmö når topplaceringar i nationella rankingar. Staden har etablerat sig som regionens motor. Öresundsmetron närmar sig realisering.

9.2 Ansvarsfördelning och incitament

- **Nämndernas ansvar:** Varje facknämnd (Tekniska, Stadsbyggnad, Miljö, Kultur, Arbetsmarknad etc.) ska i sin årliga verksamhetsplan ha tidssatta och mätbara mål direkt kopplade till detta näringslivsprogram.
- **Lönekoppling:** Resultatet i de årliga enkäterna från Svenskt Näringsliv och SKR (Insikt) ska utgöra ett kriterium vid lönesättningen av stadens förvaltningschefer. Detta säkrar ett genuint tjänstemannaansvar för företagsklimatet .

9.3 Revision

Detta program ska revideras i sin helhet år 2031 för att kalibrera insatserna mot omvärldsläget, men de övergripande målsättningarna för 2036 ligger fast.